

**WYDZIAŁ
BIOLOGII**
Uniwersytet
w Białymstoku

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI WYDZIAŁOWEGO ZESPOŁU
DS. JAKOŚCI KSZTAŁCENIA
W ROKU AKADEMICKIM 2019/2020**

Przygotowane przez
Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia:
dr Alina Stankiewicz - przewodnicząca
członkowie:
dr hab. Piotr Jadwiszczak, prof. UwB
dr Alicja Piotrowska-Niczyporuk
dr Aleksandra Staszak
mgr Adam Zalewski - przedstawiciel doktorantów
Dawid Mioduszewski – przedstawiciel studentów

Białystok, 30 września 2020 rok

W roku 2019/2020 na Wydziale Biologii były prowadzone:

- studia I stopnia na kierunku Biologia ze specjalnościami: Biologia Eksperymentalna i Molekularna, Biologia Sądowa, Mikrobiologia z Biotechnologią
- studia II stopnia na kierunku Biologia ze specjalnościami: Biologia Molekularna, Biologia Środowiskowa, Biologia Sądowa oraz Mikrobiologia z Biotechnologią.
- studia I stopnia na kierunku Ekobiznes
- Studia doktoranckie w zakresie biologii

Łączna liczba studentów studiujących na Wydziale, na wszystkich kierunkach i stopniach wynosiła **296**.

Tabela 1. Liczba studentów Wydziału Biologii (według stanu z marca 2020 r.)

Forma kształcenia	Biologia	Ekobiznes
studia I stopnia	102	74
studia II stopnia	104	0
studia III stopnia	16	0
Studia stacjonarne - razem na poszczególnych stopniach	222	74
Studia niestacjonarne	0	0
Razem wszystkich studentów	296	

W okresie sprawozdawczym Zespół podjął następujące działania dotyczące oceny jakości kształcenia na Wydziale Biologii:

- monitorowanie kompetencji i doświadczenia nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami i doktorantami;
- monitorowanie i doskonalenie procesu kształcenia;
- ocenę jakości zajęć dydaktycznych;
- monitorowanie warunków kształcenia i organizacji studiów;
- monitorowanie wsparcia studentów i doktorantów w procesie uczenia się;
- ocenę mobilności studentów i doktorantów oraz stopnia umiędzynarodowienia kształcenia;
- uzyskanie opinii absolwentów Wydziału o przebiegu odbytych studiów;
- monitorowanie relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów;
- monitorowanie karier zawodowych absolwentów.

Zespół przeprowadził analizę programów kształcenia obowiązujących na prowadzonych przez Wydział kierunkach studiów pod kątem ich spójności z efektami kształcenia. Dokonana została również ocena dostępności informacji dotyczących zawartości merytorycznej poszczególnych zajęć oraz informacji na temat wymagań egzaminacyjnych i zaliczeń. Obowiązujące plany studiów oraz sylabusy przedmiotowe są dostępne w systemie USOS.

Analiza wyników ankiety ewaluacyjnej i ankiety absolwenta, wypełnionej przez studentów studiów I i II stopnia oraz doktorantów, w roku akademickim 2019/2020, dla wszystkich prowadzonych na Wydziale kierunków, potwierdza stosunkowo wysoką ocenę prowadzonych zajęć.

Zespół przeprowadził wśród doktorantów wewnętrzną ankietę oceny studiów doktoranckich funkcjonujących na Wydziale Biologii.

W roku akademickim (2019/2020) studia I i II stopnia na kierunku Biologia były prowadzone zgodnie z Polską Ramą Kwalifikacji (PRK). Łącznie na I stopniu studiowało 102 studentów. Natomiast na II stopniu studiowało 104 studentów biologii. Łącznie na I i II stopniu kierunku biologia studiowało 206 studentów. W roku akademickim 2019/2020 w ankiecie ewaluacyjnej, wzięło udział 60 studentów i doktorantów, w tym 41 studentów studiów pierwszego stopnia, 13 studentów drugiego stopnia i 6 doktorantów. Zatem ankietowani stanowili 20,27% wszystkich studentów Wydziału Biologii. Studenci zostali poproszeni o wypełnienie ankiet w programie Ankieter w systemie USOS. Ankiety w programie Ankieter zamieścił członek Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia dr hab. Piotr Jadwiszczak, prof. UwB. Wśród ankietowanych 1,67% stanowili studenci, których średnia ocen wynosiła poniżej 3,00; 3,34% studenci, których średnia zawierała się w zakresie 3,00-3,49; natomiast 26,67%, stanowili studenci o średniej ocen 3,50-3,99; zaś 46,67% stanowili studenci o średniej ocen 4,00-4,49. Studenci o najwyższej średniej (4,50-5,00) stanowili 21,67% ankietowanych. W porównaniu z badaniami z roku 2018/2019 wzrósł udział studentów (z 5% do 21,67%) o średniej ocen w przedziale 4,50-5,00.

Ankiety absolwenta wypełniło 57 (55,88%) z 102 studentów, którzy ukończyli studia drugiego (na kierunku Biologia) i pierwszego stopnia (na kierunkach Biologia i Ekobiznes). Ankietyzacja przebiegała w dwóch formach – zdalnie i bezpośrednio (studenci wypełniali ankiety drukowane). Wśród ankietowanych 10,64% stanowili studenci II roku studiów drugiego stopnia, 100% absolwentów kierunku Ekobiznes studiów pierwszego stopnia i 77,14% studentów kierunku Biologia studiów pierwszego stopnia. Absolwenci legitymujący się średnią oceną na dyplomie w zakresie 4,00-4,49 stanowili 52,63%, oceną w zakresie 4,50-5,00 38,60%. W porównaniu do badania z zeszłego roku, wzrosła o 11% liczba studentów z oceną bardzo dobrą na dyplomie.

1. MONITOROWANIE KOMPETENCJI I DOŚWIADCZENIA NAUCZYCIELI AKADEMICKICH I INNYCH OSÓB PROWADZĄCYCH ZAJĘCIA ZE STUDENTAMI I DOKTORANTAMI

1.1 Analiza kadry naukowej

Z analizy danych Wydziału Biologii oraz działalności nauczycieli akademickich na podstawie corocznych sprawozdań wynika, iż kierunek Biologia spełnia wymogi rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z dnia 28 września 2018 r., poz. 1861) oraz z dnia 29 września 2020 r (Dz. U. z dnia 30 września 2020 r. poz.1679). W roku akademickim 2019/2020 nauczyciele akademicki posiadają adekwatny dorobek publikacyjny z zakresu kierunku studiów. Wśród nauczycieli akademickich Wydziału Biologii tytuł profesora posiada 9 osób, 8 osób stopień dr. hab. na stanowisku prof. UwB, 9 osób dr. hab., 31 osób dr., 3 osoby mgr. Dorobek naukowy pracowników jest w większości zgodny z prowadzonymi przedmiotami i obejmuje różnego typu prace: opracowania monograficzne, rozdziały w monografiach, publikacje oryginalne w czasopiśmie zamieszczonych w JCR oraz w innych czasopiśmie o zasięgu międzynarodowym i krajowym.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich do liczby studentów spełnia wymagania rozporządzenia MNiSW z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów. W obowiązującym na UwB formularzu „Karty osiągnięć” pracownicy wpisują odbyte staże naukowe, w tym zagraniczne, podnoszące kwalifikacje. W roku akademickim 2019/2020 4 osoby z naszego wydziału były na zagranicznych stażach naukowych: w USA, Wietnamie, Chinach i Czechach. Na Wydziale Biologii staż naukowy odbywali naukowcy z Indii i Francji.

W formularzu "Karty osiągnięć" brakuje miejsca na wpisanie odbytych kursów, warsztatów, szkoleń podnoszących kwalifikacje dydaktyczne pracowników.

W roku akademickim 2019/2020 w związku z epidemią COVID 19, na Wydziale Biologii odbywały się zajęcia zdalne z wykorzystaniem platformy e-learningowej Blackboard oraz programów Zoom, Skype, ClicMeeting, Microsoft Teams.

1.2. Obsada zajęć dydaktycznych przez nauczycieli akademickich pod kątem zgodności ich kwalifikacji zawodowych z prowadzonymi zajęciami

Analiza publikacji kadry i rozkładu zajęć pozwala stwierdzić, że obsada zajęć dydaktycznych jest poprawna i zgodna z dorobkiem naukowym nauczycieli akademickich. Analiza anonimowych ankiet ewaluacyjnych przeprowadzona w roku akademickim 2019/2020 wśród studentów Wydziału Biologii wskazuje, że zadowolonych ze sposobu prowadzenia zajęć i metod kształcenia jest 80% ankietowanych, o 2% więcej w porównaniu do roku akademickiego 2018/2019.

Wnioski (rekomendacje WZds.JK):

Działalność naukowa i dydaktyczna nauczycieli akademickich jest dobrze oceniana przez Wydziałową Komisję Oceniającą oraz studentów kierunków Biologia i Ekobiznes. Obsada zajęć dydaktycznych jest prawidłowa i zgodna z dorobkiem naukowym nauczycieli akademickich. Programy studiów na kierunkach Biologia i Ekobiznes są zgodne z zasadami PRK. Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia nadal zaleca jednostkom wewnętrznym Wydziału utrzymywanie aktywność hospitacyjnej oraz zmodyfikowanie sposobu prowadzenia zajęć i stosowanie różnorodnych metod kształcenia. Nadal zaleca się również dodanie do obowiązującej karty osiągnięć punktu dotyczącego uczestnictwa pracowników wydziału w specjalistycznych kursach szkoleniowych zarówno o charakterze naukowym, jak i dydaktycznym, co pozwoli na monitorowanie rozwoju zainteresowań i umiejętności pracowników.

Realizacja rekomendacji WZds.JK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:

Pracownicy Wydziału Biologii obecnie realizują 7 grantów badawczych (Preludium BIS 1, Sonata 15, Opus 10, Opus 11, Opus 14, OPUS 17) oraz 2 pojedyncze projekty badawcze w ramach konkursu Miniatura 3. Wszystkie wymienione granty są finansowane przez Narodowe Centrum Nauki. Doktoranci realizują 4 projekty BMN, natomiast 1 osoba realizuje projekt podoktorski BMN. Tematyka tych projektów obejmuje szeroką problematykę biologiczną z zakresu ekologii i ewolucji, genetyki, biochemii, mikrobiologii i paleobiologii.

W realizacji badań wykorzystywane są nowoczesne metody analityczne, molekularne i biochemiczne. Pracownicy w trakcie realizacji zadań badawczych wykorzystują najnowszą aparaturę naukowo-badawczą zakupioną na potrzeby Kampusu oraz Centrum Syntezy i Analizy BioNanoTechno Uniwersytetu w Białymstoku. Wyniki badań z grantów są publikowane w renomowanych czasopismach naukowych, głównie z listy filadelfijskiej.

Dr Marta Skowron Volponi została stypendystką Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej. Tytuł naukowy profesora nauk ścisłych i przyrodniczych otrzymała Pani profesor Iwona Ciereszko. Dr hab. Adam Tylicki, prof. UwB, dr Magdalena Czerniecka i dr Urszula Czyżewska wraz z dwoma pracownikami Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku są autorami patentu na wynalazek pt. Mieszanina oksytiaminy i ketokonazolu oraz kompozycja farmaceutyczna (nr zgłoszenia P.418515).

2. MONITOROWANIE I DOSKONALENIE PROCESU KSZTAŁCENIA

2.1 Spójność koncepcji kształcenia

Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia zapoznał się z dokumentacją studiów kierunku Biologia i Ekobiznes w roku akademickim 2019/2020 pod kątem spójności kształcenia z charakterystyką kierunku studiów. Stwierdzono, że wszystkie elementy procesu kształcenia są spójne.

2.2. Zgodność zakładanych efektów kształcenia z PRK

Analiza programów kształcenia dla studiów I i II stopnia, wskazuje, że są one zgodne z Polską Ramą Kwalifikacji oraz zgodne z rozporządzeniem MNiSW z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów i opisem zakładanych efektów kształcenia dla kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia określonym w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r., o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2016 r. poz. 64 i 1010) oraz charakterystyką drugiego stopnia określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy, w tym wybrane efekty kształcenia właściwe dla obszaru lub obszarów kształcenia, do których został przyporządkowany kierunek studiów:

- 1) dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji – w przypadku studiów pierwszego stopnia;
- 2) dla kwalifikacji na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji – w przypadku studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich

Wszelkie zmiany programowe są konsultowane w ramach Wydziałowej Komisji Dydaktycznej, Kierunkowe go Zespołu Dydaktycznego, w których biorą też udział przedstawiciele studentów i doktorantów oraz samorządu studenckiego.

Każdą zmianę planu studiów Biologii zatwierdza Rada Wydziału Biologii. Przy Wydziale Biologii działa Rada Konsultacyjna złożona z przedstawicieli pracodawców, która opiniuje i doradza w sprawie doskonalenia programów studiów. Zmiany w planach studiów są ostatecznie zatwierdzane przez Senat Uniwersytetu w Białymstoku.

W roku akademickim 2019/2020 przeprowadzono anonimową ankietę ewaluacyjną wśród 60 studentów studiów I i II stopnia na kierunku Biologia, której celem było poznanie opinii studentów na temat kierunku studiów. Analiza wyników ankiet wskazuje, iż 80% (w ubiegłym roku 70%) ankietowanych jest zadowolona z odbywanych studiów, natomiast nikt ze studentów nie jest niezadowolony. Porównując otrzymane wyniki z poprzednimi badaniami (w roku akad. 2018/2019) można stwierdzić, iż wzrosła liczba ankietowanych nieposiadających zdania na temat zadowolenia z jakości studiów, przy braku studentów niezadowolonych z odbywanych studiów. 97% ankietowanych uważa, że dostępność i jakość pomocy naukowych i specjalistycznego sprzętu jest wystarczająca. Ze sposobu prowadzenia zajęć i metod kształcenia zadowolonych jest 80% ankietowanych (wskaźnik identyczny z poprzednim rokiem akad.). 44% ankietowanych uważa, że oferta wyboru przedmiotów dodatkowych (zajęć fakultatywnych, wykładów monograficznych itp.) jest wystarczająca (spadek o 12% stosunku do roku ubiegłego), natomiast odmienne zdania posiada 38% (wzrost liczby osób niezadowolonych o 3% w stosunku do roku ubiegłego). Zdecydowanie za zwiększeniem zajęć praktycznych opowiedziało się 60% ankietowanych (spadek o 28% w porównaniu do ubiegłego roku), a 23 % ankietowanych było raczej przeciwnych zwiększaniu ilości zajęć praktycznych. 35% studentów jest zdania, że należy zwiększać intensywności nauki (34% w ubiegłym roku), 38% ankietowanych było odmiennego zdania (44% w roku ubiegłym), natomiast 27% nie miało wyrobionej opinii w tej sprawie.

2.3. Plany studiów

Obowiązujące w roku akademickim 2019/2020 plany studiów i efekty uczenia się dla kierunków Biologia i Ekobiznes są udostępnione na stronie internetowej Wydziału Biologii. Plany są zgodne z zakresem wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Plany są dostosowane do specyfiki i formy kształcenia.

W związku z przystąpieniem kierunku Biologia do programu POWER 3.5 „Nowoczesny Uniwersytet szansą na rozwój przyszłych kadr regionu” zmodyfikowane zostały programy przedmiotów na kierunku Biologia studia pierwszego stopnia.

2.4. Prawidłowość stosowanego systemu ECTS

Analiza programów studiów wskazuje, że system ECTS jest prawidłowo przygotowywany i realizowany, zarówno w wymiarze rocznym, jak semestralnym na studiach I i II stopnia. Liczba punktów ECTS za poszczególne przedmioty jest przypisana logicznie, a punktacja ECTS dla wykładów i ćwiczeń w sylabusach do określonego przedmiotu wskazuje podział nakładu pracy studenta pomiędzy pracą samodzielną, a czasem przeznaczonym na zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego.

2.5. Sylabusy

W roku 2019/2020 (podobnie jak w roku ubiegłym) wszyscy koordynatorzy przedmiotów zostali zobowiązani do aktualizacji sylabusów i ich zamieszczenia w systemie USOS w terminach – do końca października 2019 r. dla semestru zimowego i do końca stycznia 2020 r. – dla semestru letniego. Sylabusy w większości wykazują zgodność merytoryczną treści poszczególnych przedmiotów z zatwierdzonymi efektami uczenia się dla kierunków Biologia i Ekobiznes. O uzupełnienie niekompletnych sylabusów przedmiotowych poproszeni zostali koordynatorzy i osoby prowadzące zajęcia. W związku z przejściem na nauczanie zdalne w kwietniu 2020 r. sylabusy powinny być na bieżąco zaktualizowane.

2.6. Sposób weryfikacji zakładanych efektów kształcenia

Zakres wymagań i form oceniania wobec zakładanych efektów kształcenia jest adekwatny. Na Wydziale przyjęto jednolite zasady oceny studentów i są one w pełni zgodne z regulaminem studiów. Studenci mają dostęp do wyraźnie sprecyzowanych informacji na temat ilościowych kryteriów oceny osiągnięć studentów weryfikowanych za pomocą pisemnych egzaminów i prac zaliczeniowych (np. na stronach internetowych Wydziału Biologii biologia.uwb.edu.pl/studenci/podstrony/kryteria-oceny/ i w sylabusach). Kryteria oceny pisemnych egzaminów i prac zaliczeniowych podawane są do wiadomości studentom na pierwszych zajęciach z danego przedmiotu, a stosowane zasady są zgodne z ogólnymi wymaganiami określonymi w § 23 ust.6 Regulaminu Studiów Uniwersytetu w Białymstoku przyjętego Uchwałą nr 2527 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 26 czerwca 2019 roku.

Wymagania egzaminacyjne nie budzą zastrzeżeń. Z przeprowadzonych rozmów z osobami prowadzącymi zajęcia wynika, iż informują one studentów o wymaganiach przedmiotowych i formie egzaminu. Poza tym informacje o wymaganiach egzaminacyjnych i formie egzaminu zawarte są w sylabusach przedmiotowych w systemie USOS. Zaliczenia i egzaminy odbywają się głównie w formie prac pisemnych. Podstawą zaliczenia laboratoriów w większości przypadków jest pozytywne zaliczenie kolokwium, sprawozdań, projektów, a także czynny udział w zajęciach. W wielu przypadkach, wymagania do poszczególnych egzaminów i ich forma są eksponowane na tablicach ogłoszeń na Wydziale Biologii w pobliżu sal dydaktycznych, w których odbywają się zajęcia z danych przedmiotów. Analiza wykazała, że zakres wymagań i forma egzaminu są zgodne z zakładanymi efektami kształcenia znajdującymi się w sylabusach.

W związku z sytuacją epidemiczną, w semestrze letnim 2020 r. większość zajęć dydaktycznych, zaliczeń i egzaminów miała charakter zdalny. Zajęcia dydaktyczne, weryfikacja osiągnięć efektów uczenia się, odbywały się zgodnie z Zarządzeniem nr 35 Rektora Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 25 maja 2020 r.

2.7. Proces dyplomowania

Forma egzaminu dyplomowego na studiach pierwszego stopnia na kierunku Biologia i Ekobiznes odpowiadała zasadom ustalonym przez Radę Wydziału Biologiczno-Chemicznego. Egzamin był przeprowadzony w formie ustnej i pisemnej. WZds.JK sugeruje uproszczenie egzaminu do jednej formy pisemnej lub ustnej i dostosowanie zasad egzaminowania uchwałą Radę Wydziału Biologii do Regulaminu Studiów Uniwersytetu w Białymstoku przyjętego Uchwałą nr 2527 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 26 czerwca 2019 roku.

Prace licencjackie są realizowane na I stopniu kierunku Biologia i Ekobiznes, a prace magisterskie są realizowane na II stopniu studiów kierunku Biologia. Informacje o wymaganiach stawianych pracom dyplomowym (licencjackim i magisterskim) są umieszczone na stronie internetowej Wydziału. Poziom prac magisterskich jest bardzo dobry pod względem merytorycznym. Wyniki wielu prac magisterskich są publikowane w różnych czasopismach naukowych o zasięgu międzynarodowym i krajowym. Od roku akademickiego 2013/2014 r. prace dyplomowe i magisterskie wykonywane na Wydziale Biologii są archiwizowane w elektronicznym systemie APD, natomiast od roku akad. 2018/19 są weryfikowane przez Jednolity System Antyplagiatowy (JSA).

W związku z sytuacją epidemiczną weryfikacja osiągnięć efektów uczenia się oraz przeprowadzania egzaminów dyplomowych odbywało się zgodnie z Zarządzeniem nr 47 Rektora Uniwersytetu w Białymstoku z

dnia 15 czerwca 2020 r. Wszystkie obrony prac licencjackich odbywały się zdalnie. Obrony prac magisterskich w większości odbyły się w sposób tradycyjny, 6 obron przebiegało zdalnie.

2.8. Programy i realizacja praktyk studenckich

Praktyka zawodowa stanowi nieodłączną część programu studiów zawodowych i jest bardzo ważnym ogniwem w procesie kształcenia studentów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku Biologia i Ekobiznes. Praktyka zawodowa studentów podlega obowiązkowemu zaliczeniu na równi z innymi zajęciami objętymi planem studiów. W celu standaryzacji prowadzonych na Wydziale praktyk zawodowych zatwierdzono w dniu 12.11.2019 r. Regulamin praktyk zawodowych studentów studiów pierwszego oraz Regulamin praktyk zawodowych studentów drugiego stopnia prowadzonych na Wydziale Biologii Uniwersytetu w Białymstoku. Regulaminy określają zasady, formę i tryb zaliczenia praktyki zawodowej. Poza tym informacje nt. organizacji studenckich praktyk zawodowych na Wydziale Biologii oraz wymagane dokumenty praktyki (np. skierowanie, umowa, opinia, zaświadczenie o ukończeniu praktyki zawodowej) są dostępne na stronie internetowej Wydziału.

Studenci studiów pierwszego stopnia odbywali praktykę zawodową w czasie wakacji, po czwartym semestrze studiów. Praktyka trwała 15 dni roboczych (3 tygodnie).

W roku akademickim 2019/2020 praktyki zawodowe studentów studiów pierwszego stopnia kierunku Biologia odbywały się w różnych instytucjach: Uniwersytecie w Białymstoku (w Katedrze Zoologii i Genetyki Wydziału Biologii, Uniwersyteckim Centrum Przyrodniczym im. Profesora Andrzeja Myrchy), Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku (w Zakładzie Farmakodynamiki i Zakładzie Patologii Ogólnej i Doświadczalnej), Białostockim Centrum Analiz Medycznych, Browarze Dojlidy, spółdzielni mleczarskiej (w Łapach i Piątnicy), Terenowej Stacji Doświadczalnej w Białymstoku, medycznym laboratorium diagnostycznym i Laboratorium Kryminalistycznym Komendy Wojewódzkiej Policji w Białymstoku, CEDC International Sp z o.o oddział Białystok (POLMOS), przychodni weterynaryjnej (w Białymstoku), Zakładzie Produkcyjnym w Ostrołęce, Białostockim Parku Naukowo-Technologicznym w Białymstoku,

Poza tym dziewięciu najlepszych studentów II roku studiów pierwszego stopnia kierunku Biologia odbywało staże finansowane w ramach projektu „Nowoczesny Uniwersytet szansą na rozwój przyszłych kadr regionu” nr POWR.03.05.00-00-Z218/18. Staże miały wymiar 200 godzin. Miejscem staży były: laboratoria medyczne, przedsiębiorstwo wodociągów i kanalizacji, spółdzielnia mleczarska, szkoła podstawowa (staż obejmował przygotowywanie pomocy naukowych, prezentacji, preparatów), firma zajmująca się wyposażeniem laboratoriów, firma usługowa badań ornitologicznych i chiropterologicznych.

Studenci pierwszego stopnia kierunku Ekobiznes odbywali praktyki w: Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku, firmie handlowej, PSS Spółem, Miejsko - Gminnym Ośrodku Kultury, urzędach gminnych (Zambrów, Wysokie Mazowieckie), nadleśnictwie (Augustów), PGE Dystrybucja SA. Białystok, biurach rachunkowych, agencji nieruchomości, przedsiębiorstwie usług handlowo-transportowych, przedsiębiorstwie handlowo-usługowym, gabinetach weterynaryjnych, EkoDialog (Warszawa), Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (w Łomży).

W ocenie merytorycznej opiekunowie praktyk i staży wskazali na dobre merytoryczne przygotowanie studentów, znajomość podstawowych technik laboratoryjnych oraz na opanowanie umiejętności pracy z odczynnikami. Umiejętności organizacyjne studentów podczas praktyk przejawiały się m.in. w dobrej organizacji miejsca pracy, umiejętności pracy w zespole, dbałości o jakość wykonywanej pracy, komunikatywności.

Opiekunowie praktyk w zakładach pracy wskazali również na co uczelnia powinna położyć większy nacisk w kształceniu studentów m.in. na praktyczne wykorzystanie programów informatycznych w badaniach biologicznych i obsługę pakietów biurowych, kształcenie w zakresie języków obcych, zwiększenie ilości zajęć praktycznych oraz staży w zakładach produkcyjnych zgodnie z kierunkiem studiów.

Wszyscy studenci pierwszego stopnia uzyskali z praktyk i staży oceny bardzo dobre a nawet celujące.

Studenci drugiego stopnia studiów odbywali praktyki dwutygodniowe (80 godz.) w następujących instytucjach i przedsiębiorstwach: Epi-Centrum Nauki, laboratorium celne, Izba Administracji Skarbowej w Białymstoku, gospodarstwo szkółkarskie Ogrody Liwii, Oczyszczalnia Ścieków Przedsiębiorstwa Komunalnego w Siemiatyczach, Urząd Miejski w Goniądzu, Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Zambrowie, Laboratorium Fizyko-Chemiczne, Ziąja Ltd Zakład Produkcji Leków sp. z o.o , Centralna Sterylizacja, Szpital Ogólny w Wysokiem Mazowieckiem, Dział Diagnostyki Laboratoryjnej w Wojewódzkim Zespólnym Szpitalu im. J. Śniadeckiego, nadleśnictwo, Krajowa Sieć Stacji Obrączkowania Ptaków, Zakład Medycyny Regeneracyjnej i Immunoregulacji, Uniwersytet Medyczny w Białymstoku, EkoDialog, prywatna poradnia stomatologiczna, gabinety i przychodnie weterynaryjne.

Opiekunowie praktyk docenili duże zaangażowanie studentów w wykonywanie powierzonych obowiązków, bardzo dobre i dobre przygotowanie merytoryczne, obowiązkowość, sumienność oraz duże zainteresowanie praktykami zawodowymi. Wszyscy studenci drugiego stopnia studiów odbywający praktykę otrzymali od opiekunów oceny bardzo dobre.

Sprawozdanie WZds.JK Wydziału Biologii 2019/2020

Wśród zaleceń dotyczących programów studiów opiekunowie praktyk proponują: zwiększenie liczby godzin zajęć terenowych celem zapoznania się z gospodarką leśną w lasach państwowych, uwzględnienie w programie studiów zagadnień prawnych w szerszym zakresie odnoszących się do pracy w administracji publicznej oraz z zakresu ochrony środowiska;

Wnioski (rekomendacje WZJK):

Baza aparaturowa Wydziału Biologii stale się powiększa i unowocześnia, co powinno spowodować poprawę w kontakcie studentów z nowoczesnymi metodami i sprzętem laboratoryjnym. Jednak liczba stanowisk laboratoryjnych do samodzielnej pracy studentów jest mniejsza niż liczba studentów w grupach laboratoryjnych, co wiąże się z ograniczeniem samodzielności studentów w pracy z aparaturą i sprzętem badawczym.

System ECTS został zastosowany prawidłowo w wymiarze rocznym (180 pkt. I stopień, 120 pkt. II stopień) i semestralnym (30 pkt./semestr) na studiach I i II stopnia. Liczba punktów ECTS za poszczególne przedmioty jest przypisana logicznie, a punktacja ECTS dla wykładów i ćwiczeń w sylabusach z danego przedmiotu podkreśla różnicę związaną z nakładem pracy studenta oraz ilością czasu przeznaczanego na zajęcia w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem akademickim.

Zamieszczone w systemie USOS sylabusy są dostępne i w większości zgodne z programem studiów oraz zakładanymi efektami uczenia się. Zaleca się monitorowanie kompletności sylabusów i ich aktualizowanie w związku z przejściem na zdalne nauczanie.

Na Wydziale Biologii Uniwersytetu w Białymstoku egzaminy pisemne i prace zaliczeniowe są formułowane tak, aby umożliwić weryfikację osiągnięć studentów za pomocą punktów przyznawanych za poszczególne zadania oraz przyjęto sformalizowane kryteria oceny pisemnych egzaminów i prac zaliczeniowych. WZds.JK sugeruje uproszczenie egzaminu do jednej formy, pisemnej lub ustnej i dostosowanie zasad egzaminowania uchwałą Radę Wydziału Biologii do Regulaminu Studiów Uniwersytetu w Białymstoku przyjętego Uchwałą nr 2527 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 26 czerwca 2019 roku.

Zasady uzyskiwania dyplomu ukończenia studiów są sformułowane prawidłowo. Informacja na ten temat jest dostępna na stronach internetowych Wydziału Biologii.

Sposób realizacji praktyk nie budzi zastrzeżeń. System kontroli praktyk jest prawidłowy.

Realizacja rekomendacji WZJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:

Usprawniono sposób wyboru specjalności oraz przedmiotów fakultatywnych przez studentów. Kryteria oceny prac zaliczeniowych i egzaminów pisemnych zostały sformalizowane i zatwierdzone przez Radę Wydziału. Zdaniem zespołu, w ostatnich latach znacząco poprawiła się dostępność sprzętu specjalistycznego dla studentów.

3. OCENA JAKOŚCI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Zajęcia dydaktyczne dla studentów Wydziału Biologii prowadzone są w formie: wykładów z wykorzystaniem technik audiowizualnych i multimedialnych, ćwiczeń i laboratoriów z wykorzystaniem specjalistycznej aparatury pomiarowej i urządzeń badawczych, seminariów z przygotowanymi przez studentów prezentacjami w programach Power Point i Activepresenter, zajęć dyskusyjnych w postaci konwersatoriów, jak również zajęć w terenie.

Zgodnie z rekomendacją Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego od 14.03.2020 r., jego Magnificencja Rektor Uniwersytetu w Białymstoku prof. dr hab. R. Ciborowski zalecił realizowanie zajęć w formie kształcenia zdalnego. Od tego terminu w semestrze letnim zajęcia na Wydziale Biologii odbywały się zdalnie, przy czym część zajęć laboratoryjnych i terenowych odbyły się zgodnie z programem i planem studiów.

Co roku przeprowadzane są hospitacje prowadzonych zajęć na kierunku Biologia i Ekobiznes. Hospitacje prowadzone są przez kierowników katedr lub pracowników samodzielnych przez niego wyznaczonych oraz przez dziekana. Wyniki hospitacji przedstawiane są Dziekanowi Wydziału. W roku akademickim 2019/2020 przeprowadzono na studiach pierwszego i drugiego stopnia 40 hospitacji zajęć (28 laboratoriów, 8 wykładów, 1 wykład monograficzny, 1 wykład online, 1 seminarium 1 konwersatorium) prowadzonych przez pracowników Wydziału Biologii UwB. Było to o 34 hospitacji więcej niż w ubiegłym roku. Hospitowano zajęcia na I, II i III stopniu studiów, prowadzone przez mgr (2 zajęcia), dr (24 zajęcia), dr hab. (11 zajęć), dr hab., prof. UwB (1 zajęcia) i 2 zajęcia prowadzone przez prof. dr hab. Analiza protokołów hospitacji wskazała, że zajęcia w większości wysoko oceniono, w niektórych przypadkach wyróżniająco, podkreślono, że zajęcia spełniają standardy w zakresie metod, form i środków dydaktycznych obowiązujących na kierunku Biologia i Ekobiznes. Wskazano, że prowadzący są bardzo dobrze przygotowani do zajęć, posiadają wszechstronną wiedzę, aktywizują studentów, wspólnie ze studentami rozwiązują problemy badawcze, posiadają dobre relacje edukacyjne ze studentami, zwracają uwagę na BHP podczas zajęć (ubiór ochronny, rękawiczki, związane włosy u studentów) co jest ważne podczas zajęć laboratoryjnych oraz bardzo szczegółowe przygotowanie instrukcji i pomocy

dydaktycznych dla studentów. Hospitowano zajęcia z wykorzystaniem platformy e-learningowej Blackboard oraz narzędzi Google Hangouts, a także nowoczesnej infrastruktury badawczej (EPR).

W roku akademickim 2019/20, studenci wypełniali ankiety poprzez system USOS oceniając kadre dydaktyczną w następujących obszarach: przygotowanie do zajęć, organizacja zajęć, klarowność wykładanego materiału, interesujący sposób prowadzenia zajęć, nastawienie na studenta, inspirowanie do samodzielnego myślenia, obiektywność oceniania, jasność kryteriów oceniania, dostępność prowadzącego w trakcie konsultacji.

Na podstawie wyników ankiet można stwierdzić, że studenci dobrze oceniają kadre dydaktyczną Wydziału Biologii. Oceny wystawiano w skali od 1 do 5. Najwyżej (4,53) oceniono organizację zajęć (punktualność, konsekwencja w realizacji zajęć), a w dalszej kolejności nastawienie na studenta (szacunek) - 4,48, przygotowanie prowadzącego do zajęć - 4,47; inspirowanie do samodzielnego myślenia - 4,42; dostępność prowadzącego w trakcie konsultacji - 4,4; obiektywność oceniania - 4,35; jasność kryteriów oceniania - 4,32; klarowność wykładanego materiału - 4,3. Najniżej oceniono prowadzenie zajęć w sposób interesujący - 4,18.

Obok ankiet wypełnionych przez studentów poprzez system USOS w roku akademickim 2019/2020 ocena jakości zajęć dydaktycznych przez studentów odbywała się również na podstawie ankiet ewaluacyjnych (na grupie 60 studentów studiów pierwszego, drugiego i trzeciego stopnia) oraz bezpośrednio od studentów podczas konsultacji, seminariów magisterskich, innych zajęć dydaktycznych, spotkań z członkami Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia.

Studenci bardzo dobrze i dobrze (79%) oceniają prowadzone wykłady obowiązkowe (w ubiegłym roku 56%), ćwiczenia i konwersatoria obowiązkowe 98% ocen bardzo dobrych i dobrych (w 2018/2019 r. - 67%), seminaria i proseminaria 34 % (w ubiegłym roku 45%), przedmioty fakultatywne 28% (w 2018/2019 r. 33%), przy czym aż 57% studentów stwierdziło, że nie dotyczy ich to pytanie. Lektoraty bardzo dobrze i dobrze oceniło 63% ankietowanych (w ubiegłym roku 33%), praktyki i zajęcia poza uczelnią 45% (w ubiegłym roku 78%). Ankietowani bardzo dobrze i dobrze ocenili warsztaty i laboratoria 85% (w ubiegłym roku 67%), a 52% (w ubiegłym roku 56%) bardzo dobrze i dobrze oceniło celowość zadawanych prac do samodzielnego przygotowania i opracowania. Indywidualne konsultacje pozytywnie oceniło 57% (w ubiegłym roku 78%), natomiast 22% stwierdziło, że nie dotyczy ich to pytanie. Podsumowując oceny wystawione przez ankietowanych za zajęcia w roku akademickim 2019/2020 są nieco niższe w porównaniu do ocen z ubiegłego roku.

W celu poprawy ogólnej jakości kształcenia studenci proponują (pojedyncze wypowiedzi):

- Zwiększyć liczbę godz. z przedmiotów ściśle związanych ze specjalnością, szczególnie o charakterze praktycznym, laboratoryjnym;
- Zapewnić szybsze działanie Internetu w budynku wydziału;
- Zwiększyć spektrum kół naukowych dla społeczności studenckiej wydziału;
- Umożliwić prowadzenie wykładów online, zapobiec wysyłaniu przez wykładowców obszernych prezentacji studentom;
- Stworzyć autentyczne możliwości wyboru przedmiotów, w praktyce ten wybór jest ograniczony do dwóch lub trzech przedmiotów;
- Organizować konferencje naukowe z udziałem gości z kraju i zagranicy, którzy podzielą się swoimi doświadczeniami w zakresie kształcenia studentów;
- Poprawić przejrzystość wymagań, tak aby studenci i prowadzący byli świadomi, co jest przedmiotem zaliczenia;
- Poprawić, w sytuacji zdalnego kształcenia, komunikację student- wykładowca (np. odpowiedzi na maile studentów), ustalić zasady takich kontaktów, które będą respektowane przez obie strony;
- Zadbać o to, by wykłady wyprzedzały zajęcia laboratoryjne i stanowiły teoretyczne do nich przygotowanie;
- Ściślej skorelować tematykę i treść wykładów z laboratoriami;
- Zwiększyć obiektywność oceniania studentów poprzez wyeliminowanie ściągania studentów podczas zaliczeń, docenić tych, którzy uczciwie pracują;
- Zadbać o przyjemną atmosferę studiowania, o zdrowie psychiczne studentów, zaproponować np. zajęcia poszerzające zainteresowania, koła kulturalne dla studentów;
- Zróżnicować przedmioty na studiach pierwszego i drugiego stopnia, tak aby studiowanie na drugim stopniu nie było nudne;
- Zwracać uwagę na to, by nauczyciele darzyli studentów należyty szacunkiem i traktowali prowadzenie zajęć dydaktycznych jako bardzo ważny aspekt wykonywanej pracy.

Tabela 2. Informacje dotyczące oceny jakości zajęć dydaktycznych

Liczba przeprowadzonych hospitacji	Liczba wypełnionych ankiet oceny w zakresie wypełniania przez osoby prowadzące zajęcia obowiązków związanych z kształceniem	Udział procentowy wypełnionych ankiet w stosunku do ogólnej liczby ankiet możliwych do wypełnienia	Udział procentowy osób przeankietowanych w stosunku do ogólnej liczby studentów
40	124	55,35	41,89

Wnioski (rekomendacje WZJK):

Hospitacje zajęć odbywają się zgodnie z zasadami określonymi w Załączniku nr 1 do Uchwały nr 2614 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie ustalenia zasad działania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia w Uniwersytecie w Białymstoku. Studenci wysoko oceniają poziom zajęć dydaktycznych prowadzonych przez pracowników Wydziału Biologii na kierunku Biologia i Ekobiznes. W celu poprawy jakości kształcenia na Wydziale Biologii rekomenduje się rozważenie zwiększenia liczby zajęć praktycznych, zmodyfikowanie zajęć laboratoryjnych i ćwiczeń w kierunku czynnego wykorzystania aparatury badawczej przez studentów. Zaleca się poprawienie warunków związanych z wyborem tematów prac licencjackich oraz przedmiotów fakultatywnych. Należy rozważyć negatywne uwagi studentów do osób prowadzących zajęcia. Podczas zdalnego kształcenia zaleca się usprawnienie kontaktów student – nauczyciel akademicki.

Realizacja rekomendacji WZJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:

W celu zwiększenia efektywności kształcenia i zapewnienia bezpieczeństwa pracy na kierunku Biologia za zgodą Rektora UwB w roku akad. 2019/2020 zmniejszono liczbę studentów w grupach laboratoryjnych oraz podczas zajęć terenowych. Przeprowadzono dużą liczbę (40) hospitacji, uwzględniając wszystkie formy zajęć: wykłady, laboratoria, ćwiczenia, konwersatoria, seminaria. Zrealizowano rekomendacje zawarte sprawozdaniu WZds.JK z roku 2018/2019.

4. MONITOROWANIE WARUNKÓW KSZTAŁCENIA I ORGANIZACJI STUDIÓW**4.1. Zasoby biblioteczne**

Studenci Biologii i Ekobiznesu mają szerokie możliwości pracy własnej z wykorzystaniem bogatych zbiorów Biblioteki Wydziału Biologii i Biblioteki Głównej UwB. Biblioteka Główna funkcjonująca w dwóch lokalizacjach, przy ul. Akademickiej 2 (czytelnia) i ul. Konstantego Ciołkowskiego 1 K (Wydział Chemii), pracuje w czasie roku akademickiego w godz. 8 – 17. Biblioteka Wydziału Biologii pracuje w godzinach 8 – 17 (poniedziałek – czwartek) i 8 – 15 (piątek). Zasoby biblioteczne stanowią podręczniki akademickie i monografie naukowe oraz czasopisma naukowe i popularnonaukowe.

Na podstawie informacji udzielonych w ankietach studenci deklarują, iż 15% z nich kilka razy w roku korzysta z Biblioteki Uniwersyteckiej, a 58% korzysta kilka razy w tygodniu i kilka razy w miesiącu z Biblioteki Wydziału Biologii. Studenci kilka razy w miesiącu (6%) lub rzadziej (68%) korzystają z innych bibliotek, najczęściej w miejscu zamieszkania. Przeprowadzona ocena wybranych aspektów korzystania z Biblioteki Uniwersyteckiej wskazuje, że studenci w skali od 1 do 5 (gdzie 1 oznacza najniższą ocenę, a 5 najlepszą) na 3,8 oceniają dostępność literatury podstawowej; 4,0 – ogólne bogactwo księgozbioru w zakresie tematyki studiów; 3,8 – aktualność księgozbioru; sprawność obsługi – 4,4 i przyjazność obsługi – 4,5; warunki pracy czytelnia – 4,4 oraz godziny otwarcia – 4,4. Natomiast możliwość kopiowania tekstów i korzystania z Internetu oceniają odpowiednio na 4,0. We wszystkich ocenianych parametrach, oceny są zbliżone do badania z poprzedniego roku.

Biblioteka Wydziałowa uzyskała ocenę wyższą, w porównaniu do Biblioteki Uniwersyteckiej. Ankietowani studenci na ocenę 4,2 oceniają dostępność lektur obowiązkowych; 4,3 – ogólne bogactwo księgozbioru w zakresie tematyki studiów; 4,0 – aktualność księgozbioru; sprawność obsługi - 4,6, przyjazność obsługi - 4,0 warunki pracy czytelnia studenci oceniają na 4,5 godziny otwarcia – 4,4. Natomiast możliwość kopiowania tekstów i korzystania z Internetu oceniają odpowiednio na 4,3. We wszystkich ocenianych parametrach, oceny są nieco wyższe w stosunku do badania z roku akad. 2018/19.

4.2. Jakość infrastruktury dydaktycznej

Zajęcia studentów kierunku Biologia i Ekobiznes odbywają się w kampusie UwB, którego częścią jest budynek Wydziału Biologii. W budynku znajdują się 4 sale wykładowe, 5 sal seminaryjnych, 16 sal

ćwiczeniowych, jedna pracownia komputerowa, jedna pracownia GIS i 91 laboratoriów oraz pomieszczenia hodowlane. Wszystkie sale wykładowe wyposażone są w nagłośnienie, rzutniki multimedialne oraz tablice interaktywne, a dwie z nich w wizualizery. Sale ćwiczeniowe o charakterze biologicznym są wyposażone w sprzęt optyczny. Większość laboratoriów ma zainstalowane dygestoria oraz posiada podstawowy i wysoko specjalistyczny sprzęt laboratoryjny. Niektóre z zajęć terenowych realizowane są w stacji terenowej w Gugnach. Budynek Wydziału Biologii jest w pełni przystosowany dla studentów poruszających się na wózkach inwalidzkich.

Analiza wyników ankiet ewaluacyjnych przeprowadzonych wśród 60 studentów wskazuje, iż zdecydowana większość ankietowanych (97%) ocenia bardzo dobrze i dobrze sale wykładowe. Również większość (98%) ankietowanych bardzo dobrze i dobrze ocenia sale ćwiczeniowe. Wysoko oceniono również środki audiowizualne (84%) i wyposażenie laboratoriów (97%). Wzrosła w porównaniu z ostatnim badaniem liczba wysokich ocen dotycząca wyposażenia laboratoriów (z 89% do 97%). Wzrosła w porównaniu do ostatniego badania, liczba ankietowanych oceniających bardzo dobrze i dobrze dostęp do Internetu (z 33% do 63%), podobna liczba osób jak w roku ubiegłym negatywnie ocenia ten parametr (10%).

W ankiecie studenci wypowiedzieli się również na temat funkcjonowania pracowni komputerowej. 70% ankietowanych uważa, że godziny otwarcia pracowni umożliwiają im efektywne korzystanie z pracowni, 79% wskazuje, że ilość stanowisk komputerowych jest wystarczająca, a stanowiska komputerowe spełniają ich oczekiwania efektywnego korzystania z pracowni (75%). Studenci są zadowoleni z pracy pracowników opiekujących się pracownią, którzy udzielają fachowej pomocy w razie potrzeby (81%, w ubiegłym roku było 89%). Ankietowani podobnie oceniają wszystkie elementy funkcjonowania pracowni komputerowej w porównaniu do badania w roku 2018/2019. Natomiast ogólna ocena pracowni komputerowej Wydziału Biologii jest nieco wyższa w porównaniu z rokiem ubiegłym, ponieważ 72% studentów ocenia bardzo dobrze i dobrze funkcjonowanie pracowni komputerowej Wydziału Biologii (wzrost pozytywnych ocen o 17%), 10% ocenia przeciętnie a 3% wyraziło złą opinię, 15% nie miało zdania w tej sprawie. Kilka razy w tygodniu i miesiącu korzysta z pracowni 20% ankietowanych, natomiast 49% deklaruje, że korzysta kilka razy w semestrze i rzadziej z pracowni komputerowej. W porównaniu z rokiem ubiegłym zmniejszyła się o 24% liczba ankietowanych korzystających z pracowni kilka razy w miesiącu lub częściej. 31% ankietowanych w ogóle nie korzysta z pracowni komputerowej.

4.3. Dostępność i przejrzystość informacji na temat kształcenia

Niezbędne informacje na temat toku studiów dostępne są na stronie internetowej Wydziału oraz w systemie USOS. Wraz z rozpoczęciem od października 2019 r. funkcjonowania Wydziału Biologii, strona internetowa zmieniła układ i szatę graficzną na bardziej czytelną dla studentów i pracowników. Na podstawie przeprowadzonych ankiet ewaluacyjnych w roku akademickim 2019/2020 wynika, że 94% badanych zdecydowanie tak i raczej tak uważa, że strony internetowe Wydziału zapewniają uzyskanie wiedzy na temat kierunku studiów, 91% na temat programu studiów, 77% na temat rozkładu zajęć a 81% na temat możliwości wyjazdu na inne uczelnie.

81% badanych uważa, że sylabusy przedmiotowe w systemie USOS zapewniają uzyskanie wiedzy dotyczącej treści programowych przedmiotów, 82% uważa, że zapewniają wiedzę nt. lektur przedmiotowych, a 70% pozytywnie ocenia informacje w sylabusach dotyczące kryteriów oceny zaliczanych przedmiotów.

Studenci wypowiedzieli się również na temat częstotliwości odwiedzania stron internetowych wydziału. 74% (spadek o 15% w porównaniu z rokiem ubiegłym) z nich odwiedza strony internetowe kilka razy w tygodniu i kilka razy w miesiącu, a tylko 23% kilka razy w semestrze, rzadziej tylko 3% badanych. Podsumowując można stwierdzić, że ankietowani studenci częściej odwiedzają stronę internetową Wydziału Biologii oraz mają o niej lepsze zdanie w porównaniu z badaniami w roku 2018/2019.

4.4. Organizacja zajęć na studiach stacjonarnych

Organizacją studiów na kierunkach Biologia i Ekobiznes zajmuje się Dziekanat Wydziału Biologii. Na podstawie ankiet przeprowadzonych na grupie 60 studentów wynika, że 73% osób uważa, że godziny otwarcia dziekanatu umożliwiają sprawne załatwianie spraw, przeciwnego zdania jest 10% ankietowanych. Wyniki te są lepsze do danych z zeszłego roku akademickiego. 73% ankietowanych uważa, że informacje dotyczące toku studiów przekazywane są przez pracowników dziekanatu w sposób wyczerpujący (w ubiegłym roku 67%), innego zdania jest 27% ankietowanych, a 65% studentów uważa, że informacje w sprawie stypendiów są przedstawiane w sposób wyczerpujący i przystępny (w ubiegłym roku 56%), przeciwnego zdania jest 10%. 58% studentów odwiedza dziekanat w celu załatwienia spraw kilka razy w semestrze (w ubiegłym roku 45%), 27% ankietowanych deklaruje, że odwiedza dziekanat kilka razy w miesiącu, a 15% - rzadziej.

Na stronie internetowej Wydziału istnieje „Wirtualny Dziekanat” na której zamieszczono wzory podań i dokumentów stosowanych na Wydziale Biologii, informacje o godzinach pracy dziekanatu, adresy mailowe pracowników. Studenci mogą kontaktować się z pracownikami dziekanatu osobiście i drogą elektroniczną.

Sprawozdanie WZds.JK Wydziału Biologii 2019/2020

Pozytywną opinię na temat funkcjonowania dziekanatu wyraziło 81% studentów (w ubiegłym roku 56%) ankietowanych, 17% wystawiło ocenę przeciętną, a tylko 1% ankietowanych wystawiło ocenę negatywną (w ubiegłym roku 11%) za pracę dziekanatu. Głównym postulatem proponowanym przez studentów jest wydłużenie czasu otwarcia dziekanatu.

Tabela 3. Informacje dotyczące monitorowania warunków kształcenia i organizacji studiów

Liczba wypełnionych ankiet ewaluacyjnych	Udział procentowy osób przeankietowanych w stosunku do ogólnej liczby studentów	Liczba osób, które przy ocenie wyboru kierunku udzieliły odpowiedzi <i>tak i raczej tak</i>	Udział procentowy badanych osób, które przy ocenie wyboru kierunku udzieliły odpowiedzi <i>tak i raczej tak</i>
60	20,27	48	80

Wnioski (rekomendacje WZJK):

Zasoby podręczników akademickich w języku polskim i angielskim są co roku uzupełniane, zwiększa się także dostęp do internetowych baz danych, zawierających najnowsze publikacje z dziedziny nauk przyrodniczych. Zwiększona jest również dostępność do kopiowania tekstów.

Pracownia komputerowa na Wydziale Biologii ma 16 stanowisk wyposażonych w nowe komputery z dostępem do Internetu i zasobów bibliotecznych, z oprogramowaniem niezbędnym do przygotowania opracowań, sprawozdań, prac dyplomowych. Wyniki przeprowadzonej ankiety wskazują na prawidłowe funkcjonowanie pracowni komputerowej.

Strona internetowa zdaniem studentów jest przejrzysta i zawiera aktualne dane na temat kształcenia. Jednak wg studentów nie wystarczające są informacje odnoszące się do treści programowych przedmiotów.

Studenci pozytywnie oceniają funkcjonowanie dziekanatu i bibliotek. Przy czym ocena biblioteki wydziałowej jest wyższa od oceny biblioteki uniwersyteckiej odnośnie dostępności podręczników, aktualności księgozbioru, sprawności i przyjazności obsługi, godzin otwarcia.

Realizacja rekomendacji WZJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:

W porównaniu do ubiegłego roku studenci wyżej oceniają pracę biblioteki oraz jakość informacji zawartych na stronie internetowej Wydział Biologii. Podobnie wzrósł odsetek osób pozytywnie oceniających funkcjonowanie pracowni komputerowej oraz infrastruktury, sal wykładowych, laboratoriów. Na Wydziale zostały opracowane jasne i ogólnodostępne wydziałowe kryteria oceny studentów. Zmniejszono liczbę osób w grupach laboratoryjnych tak, aby jak najwięcej osób mogło skorzystać z infrastruktury badawczej.

5. MONITOROWANIE WSPARCIA STUDENTÓW I DOKTORANTÓW W PROCESIE UCZENIA SIĘ

Wsparcie dydaktyczne studentów kierunku Biologia i Ekobiznes na Wydziale Biologii polega na powołaniu opiekunów roku zarówno na studiach pierwszego i drugiego stopnia. Powołano także opiekunów praktyk zawodowych odbywanych przez studentów po 4 semestrze studiów pierwszego stopnia i po pierwszym roku studiów drugiego stopnia. Adresy mailowe opiekunów roku i praktyk oraz maile grupowe studentów są dostępne na stronie internetowej wydziału.

Na Wydziale Biologii są również powołani pełnomocnicy dziekana: ds. studentów z niepełnosprawnościami, ds. programu MOST oraz koordynatorzy wydziału ds. wymiany Erasmus+ i ds. studentów non-degree, studiów podyplomowych, spraw APD. Na stronach internetowych wydziału studenci mogą się zapoznać z rozkładami zajęć, planami studiów, efektami uczenia się, z organizacją roku akademickiego, z uchwałą Rady Wydziału Biologii dotyczącą dyplomowania, instrukcją przygotowania pracy dyplomowej, pracy magisterskiej, z pulą pytań na egzamin licencjacki.

Wsparciem dydaktycznym dla studentów i doktorantów są również otwarte seminaria naukowe organizowane na wydziale, podczas których naukowcy przedstawiają wyniki swoich badań. Organizowane są również warsztaty doskonalące umiejętności laboratoryjne, np. dobre praktyki pipetowania, spektroskopowe metody w badaniach środowiskowych i kryminalistycznych. Informacje o warsztatach, seminariach, konferencjach są zamieszczane na stronie internetowej wydziału w zakładce aktualności.

Wsparciem materialnym studentów są stypendia rektora dla najlepszych studentów, stypendia ministra, stypendia socjalne oraz zakwaterowanie w domach studenta, przyznawane zgodnie z Zarządzeniem nr 30 Rektora Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 września 2019 r. w sprawie Regulaminu świadczeń dla studentów Uniwersytetu w Białymstoku. Odpowiednie formularze do uzupełnienia zamieszczone są na stronie

internetowej wydziału, w zakładce studenci. Stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych są wypełniane i rejestrowane przez studenta w wersji elektronicznej w USOSweb UwB oraz złożone w Centrum Wsparcia Studentów i Doktorantów Niepełnosprawnych.

Poza tym dziekan Wydziału Biologii ogłasza konkurs dla najlepszych absolwentów wydziału, laureatom są wręczane nagrody podczas inauguracji roku akademickiego. Dyplomy honorowe przyznane przez JM Rektora prof. dr hab. Roberta W. Ciborowskiego dla najlepszych absolwentów studiów II stopnia na kierunku biologia w roku akademickim 2019/2020 zostały wręczone mgr Sandrze Chmielewskiej, mgr Magdalenie Bazarewskiej, mgr Natalii Wasilewskiej, mgr Damianowi Brzezińskiemu oraz absolwentce studiów I stopnia na kierunku biologia lic. Urszuli Jabłońskiej.

Ponadto najlepsi absolwenci na kierunku biologia studiów I i II stopnia otrzymali z rąk Dziekana Wydziału Biologii nagrody ufundowane przez firmę DanLab, Bank Millennium SA oraz wydawnictwo Prószyński i S-ka. I miejsce w konkursie oraz nagrodę finansową firmy DanLab przyznano mgr Damianowi Brzezińskiemu, a II miejsce mgr Magdalenie Bazarewskiej, natomiast wyróżnienia mgr Sandrze Chmielewskiej, mgr Joannie Kozłowskiej oraz mgr Natalii Wasilewskiej, kończącym studia II stopnia na kierunku biologia. Lic. Urszula Jabłońska zajęła I miejsce w konkursie na najlepszego absolwenta studiów I stopnia oraz otrzymała nagrodę finansową Banku Millennium SA, a II miejsce zajęła lic. Sandra Bazulczuk, w tym także nagrody wydawnictwa Prószyński i S-ka. Aleksandra Golonko - studentka naszego wydziału otrzymała już po raz drugi stypendium MNiSW przyznawane za znaczące osiągnięcia naukowe.

Na Wydziale Biologii prężnie działa Koło Naukowe Biologów (KNB), obecnie liczy 36 studentów. Koło Naukowe Biologów ma swoją salę do spotkań i zebrań, komputery z dostępem do Internetu, rzutnikiem multimedialnym. W roku 2019/2020 KNB prowadziło:

- badania wokół relacji owady - parazytoidy i ich wpływu na poszczególne grupy owadów i pajęczaków, badaniu obcego w faunie Polski gatunku muchówki, przyszczarka robiniowego. Badania prowadzono w Sekcji Entomologicznej, pod opieką dr Agaty Kostro-Ambroziak; koordynatorami są Urszula Jabłońska i Aleksandra Mieczkowska.
- Akcję Płatki oraz Akcję Carska Droga, które dotyczyły monitorowania skali migracji, różnorodności gatunkowej i czynnej ochrony płazów. Akcje prowadzi Sekcja Herpetologiczna, opiekę, nad którą sprawuje dr Adam Hermaniuk; koordynatorami Akcji Płatki są Damian Brzeziński i Dawid Mioduszevska zaś Akcji Carska Droga Sylwia Mikłosz i Julia Choroszevska
- Akcję Siemianówka oraz Ogólnopolską Akcją Karmnik, obie akcje dotyczą one poznania tras wędrówek ptaków i awifauny zbiornika Siemianówka obrączkowanie ptaków, w akcjach uczestniczyli studenci z Sekcji Ornitologicznej, która opiekuje się dr Krzysztof Deoniziak. Akcje wspiera firma Ecotone. Koordynatorami akcji są Adam Suprunowicz i Oliwier Myka. Sekcja organizuje kilka razy do roku wiosenne spaceru ornitologiczne, aby podziwiać ptaki w trakcie migracji oraz sezonu lęgowego.

Sekcja Fotograficzna została utworzona w 2018 r. ze względu na rosnące zainteresowanie fotografią przyrodniczą członków KNB. Opiekunem naukowym sekcji jest dr Janusz Kupryjanowicz. Sekcja zajmuje się fotografią w terenie, jak i w laboratorium wykorzystując do tego mikroskop DSX11. Koordynatorami sekcji fotograficznej są Sylwia Mikłosz i Justyna Borowska,

W KNB rozpoczęła działalność Sekcja Botaniczna, której koordynatorkami są Joanna Wypijewska i Justyna Burzyńska. Sekcja włączyła się w organizację Podlaskiego Festiwalu Zdrowia Roślin 2020. Miała również zaplanowane na 3 kwietnia 2020 r., warsztaty „Ogrodowe ABC – porady dla początkującego ogrodnika”.

W roku 2019/2020 członkowie KNB uczestniczyli w II Polskim Sympozjum Herpetologicznym prezentując wyniki swoich badań (2 publikacje), w VI Krajowej Konferencji Arachnologicznej (1 publikacja), w VII Studenckim Sympozjum Entomologicznym (2 publikacje) oraz w 48. Międzynarodowym Seminarium Kół Naukowych „Koła naukowe szkołą twórczego działania”, które odbyło się w Olsztynie (1 publikacja).

W roku akademickim 2019/2020 członkowie KNB prowadzili zajęcia w ramach Nocy Biologów na Wydziale Biologii. Poza tym KNB prowadziło zbórkę artykułów dla podopiecznych schronisk "Ciapek" w Białymstoku, Sokółce i Hajnówce. O swoich pasjach i badaniach studenci z KNB opowiadają często w mass mediach.

6. OCENA MOBILNOŚCI STUDENTÓW

W roku akad. 2019/2020 dwie osoby z kierunku Biologia uczestniczyły w programie Erasmus+ i wyjechały – na University of Antwerp (Belgia) i na University of Latvia (Łotwa). Sześciu studentów przyjechało na Wydział Biologii w ramach wymiany Erasmus+: dwóch studentów University of Latvia (Łotwa); jeden student Universidad Grenada (Hiszpania); dwóch studentów Santiago de Compostella (Hiszpania); jeden student z Chin. Jedna doktorantka Wydziału Biologii była na stażu naukowym w Hasselt University w Belgii. Pracownicy Wydziału Biologii również odbywali staże zagraniczne w USA, Wietnamie, Czechach, Chinach. Na wydziale odbywali staże pracownicy naukowcy z Francji i Indii. Doświadczenia i umiejętności zdobyte na innych uczelniach podczas wymiany naukowej studentów i pracowników są przedstawiane podczas otwartych seminariów ogólnowydziałowych, seminariach w katedrach, doktoranckich, magisterskich oraz dyplomowych.

Sprawozdanie WZds.JK Wydziału Biologii 2019/2020

W 2020 roku akademickim przeprowadzono ankiety wśród dwóch studentów z zagranicy - uczestników wymiany studenckiej. Studenci zagraniczni pozytywnie ocenili komunikację z koordynatorem programu, organizację przyjazdu i wybór kursów. Nie byli zadowoleni z zaproponowanych form kształcenia i stosowanych na zajęciach metod kształcenia oraz materiałów dydaktycznych. Warunki życia w akademiku nie były dla nich satysfakcjonujące. Pozytywnie ocenili strukturę organizacyjną wydziału. Pod względem zaplecza laboratoryjnego Wydział Biologii Uniwersytet w Białymstoku w opinii studentów zagranicznych wypada nieco lepiej od ich macierzystego wydziału, gorzej Uniwersytet w Białymstoku wypadł pod względem różnorodności zajęć dydaktycznych.

Tabela 4. Informacje o mobilności studentów i doktorantów oraz stopnia umiędzynarodowienia kształcenia

Liczba studentów korzystających z wymiany międzynarodowej	Liczba uczestników studiów doktoranckich korzystających z wymiany międzynarodowej	Liczba studentów z zagranicy w ramach wymiany międzynarodowej	Liczba doktorantów z zagranicy w ramach wymiany międzynarodowej	Liczba odbytych praktyk zagranicznych w ramach wymiany międzynarodowej	Liczba ankiet wypełnionych przez studentów i doktorantów uczestniczących w wymianie międzynarodowej uczelnianej
2	1	6	0	0	2

Wnioski (rekomendacje WZJK):

W porównaniu do lat ubiegłych zwiększyła się liczba osób wyjeżdżających na uniwersytety zagraniczne w ramach wymiany międzynarodowej oraz liczba osób przyjeżdżających. Jednak nadal należy intensyfikować działania w celu zachęcenia większej liczby studentów kierunku Biologia i Ekobiznes do uczestnictwa w programie MOST oraz w programie ERASMUS+. Należy także dopracować ofertę dydaktyczną dla zagranicznych studentów.

Realizacja rekomendacji WZJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:

W porównaniu do lat ubiegłych zwiększyła się liczba osób wyjeżdżających na uniwersytety zagraniczne w ramach wymiany międzynarodowej programu Erasmus+. Informacje na temat możliwości wyjazdu na studia i praktyki w ramach programów MOST i Erasmus+ są systematycznie aktualizowane na stronie internetowej Wydziału Biologii. Podano kontakt do koordynatorów programu, wykaz niezbędnych dokumentów, zasady rekrutacji, wykaz uczelni partnerskich. W dniu 20.02.2020 r. na Wydziale Biologii odbyło się Wydziałowe spotkanie informacyjne dotyczące wymiany studenckiej w ramach programu Erasmus+.

7. UZYSKIWANIE OPINII ABSOLWENTÓW UCZELNI O PRZEBIEGU ODBITYCH STUDIÓW

Badania ankietowe na temat przebytych studiów na kierunkach Biologia i Ekobiznes przeprowadzono wśród 57 absolwentów tego kierunku, co stanowiło 56% wszystkich absolwentów Wydziału Biologii w roku 2019/2020. Udzielone przez absolwentów wypowiedzi wskazują, że odbyte przez nich studia w bardzo dużym lub dużym stopniu pozwoliły na rozwinięcie znajomości zagadnień teoretycznych (77%, natomiast w zeszłym roku tak sądziło 73%), umiejętności rozwiązywania praktycznych problemów (56%, w zeszłym roku 23%), zdolność do wykonywania zawodów zgodnych z profilem ukończonych studiów (56%), umiejętności pracy zespołowej (71%, w zeszłym roku 73%), umiejętności komunikacyjnych z innymi ludźmi (78%, w zeszłym roku również 78%), umiejętności samodzielnego dokształcania się (79%, w zeszłym roku 78%) oraz orientacji i wiedzy o świecie (70%, w zeszłym roku 46%). Z wypowiedzi ankietowanych studentów wynika, że ukończone studia umożliwiły im możliwości realizacji własnych zainteresowań (60%, w zeszłym roku 59%). Wyniki badań wskazują, że studenci lepiej niż w roku ubiegłym oceniają jakość kształcenia na kierunku Biologia i Ekobiznes.

Większość absolwentów dobrze i bardzo dobrze ocenia poszczególne elementy procesu dydaktycznego, tj.: wykłady obowiązkowe (75%, w zeszłym roku 73%), ćwiczenia i konwersatoria obowiązkowe (77%, w zeszłym roku 68%), seminaria i proseminaria (63%, w zeszłym roku 73%), lektoraty (71%, w zeszłym roku 68%), warsztaty i laboratoria (82%, w zeszłym roku 50%), indywidualne konsultacje (75%, w zeszłym roku 49%) oraz praktyki i zajęcia poza uczelnią (72%, w zeszłym roku 32%). Bardzo dobrze i dobrze organizację studiów ocenia 45% ankietowanych, natomiast 18% ankietowanych studentów przeciętnie i źle ocenia organizację studiów i rozkłady zajęć. W zeszłym roku taką opinię miało 63% ankietowanych.

Absolwenci uważają, że aby poprawić jakość kształcenia w pierwszej kolejności należałoby zwiększyć liczbę zajęć praktycznych i zajęć terenowych, poprawić warunki do wyboru tematu pracy dyplomowej, promotora i katedry, stworzyć studentom możliwość realizacji pracy dyplomowej zgodnie z zainteresowaniami. Ankietowani postulują zmodernizowanie programu studiów tak, aby niektóre zagadnienia nie powtarzały się na

różnych zajęciach i przedmiotach. Opiniują, aby rozkład i plan studiów był lepiej ułożony, tak aby nie było „okienek czasowych” między zajęciami, co umożliwiłoby bardziej efektywne wykonywanie pracy magisterskiej. W opinii absolwentów nauczyciele akademicy powinni przekazywać bardziej aktualną wiedzę, bardziej aktywizować studentów i zwrócić uwagę, aby studenci na zajęciach praktycznych samodzielnie mogli korzystać z dostępnej nowoczesnej aparatury naukowej oraz nowoczesnych programów komputerowych. Ankietowani proponują zwiększyć liczbę godzin z przedmiotów specjalistycznych związanych z konkretną specjalnością.

Z przeprowadzonych ankiet wynika, że absolwenci mają bardzo dobre zdanie na temat kadry naukowo-dydaktycznej Wydziału, ponieważ wysoko i raczej wysoko oceniają kompetencje profesorów i doktorów habilitowanych (86%), doktorów 88% (w ubiegłym roku 77%) i asystentów 79% (w ubiegłym roku 63%). 72% (w ubiegłym roku 45%) uważa, że pracownicy administracji posiadają zróżnicowany poziom profesjonalizmu. W porównaniu do badania z ubiegłego roku zwiększyła się liczba osób, która ponownie wybrałaby ten kierunek studiów (57%, w ubiegłym roku 50%), 14% ankietowanych deklaruje, że chciałaby studiować ten sam kierunek na innej Uczelni (w zeszłym roku chęć studiowania na innej Uczelni wyraziło 55%).

Tabela 5. Informacje o uzyskanych opiniach absolwentów uczelni o przebiegu odbytych studiów

Liczba wypełnionych ankiet absolwentów	Udział procentowy przebadanych absolwentów	Udział procentowy absolwentów zadowolonych ze studiów
57	55,58	57

8. MONITOROWANIE RELACJI Z OTOCZENIEM SPOŁECZNO-GOSPODARCZYM W ODNIESIENIU DO PROGRAMU STUDIÓW

Opinie o przygotowaniu absolwentów do pracy są pozyskiwane od pracodawców, będących członkami Rady Konsultacyjnej przy Wydziale Biologii. Spotkania z Radą Konsultacyjną odbywają się systematycznie i stanowią dobrą, bezpośrednią podstawę wymiany opinii i doświadczeń na temat jakości kształcenia na wydziale. Część z członków Rady Konsultacyjnej jest absolwentami naszego wydziału i są oni potencjalnymi pracodawcami naszych absolwentów, którym zależy na podwyższeniu kompetencji naszych studentów. Co roku zbierane są opinie od opiekunów praktyk zawodowych studentów, którzy odbywają praktykę po 4 semestrze studiów pierwszego stopnia i po pierwszym semestrze na studiach drugiego stopnia. Opiekunowie wyrażają swoje zdanie nt. działań, jakie powinna podjąć Uczelnia, aby poprawić przygotowanie studentów do pracy zawodowej. Opinie zbierane są również podczas indywidualnych spotkań z przedstawicielami firm działających w naszym regionie.

9. MONITOROWANIE KARIER ZAWODOWYCH ABSOLWENTÓW

W monitorowaniu karier zawodowych absolwentów Wydziału Biologii wykorzystano informacje z raportu przygotowanego przez Biuro Karier UwB. Zbieranie i dalsze przetwarzanie danych osobowych do badania odbywało się zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych.

Raport z Badania Losów Absolwentów (BLA) rocznika 2016/2017 w 3 lata po ukończeniu studiów powstał na podstawie wyników ankiety przeprowadzonej przez Dział Spraw Studenckich, Sekcję – Biuro Karier w marcu i kwietniu 2020 roku. Narzędziem badawczym była ankieta internetowa (CAWI1), która została udostępniona przez Uniwersytecki System Obsługi Studentów (USOS) za pomocą serwisu Ankieter. Na podane przez absolwentów adresy e-mailowe została wysłana wiadomość zawierająca link do ankiety. Każdy student, który udostępnił swój adres e-mail w systemie USOS, mógł wziąć udział w badaniu. Badaną populację stanowili absolwenci Uniwersytetu w Białymstoku, którzy ukończyli studia w roku akademickim 2016/2017. BLA zostało przeprowadzone grudniu 2019 i styczniu 2020 roku.

W badaniu wzięło udział 32 (9%) z 194 absolwentów Wydziału Biologiczno-Chemicznego. Najwięcej ankietowanych biorących udział w badaniu ukończyło biologię (19 osób co stanowi 59%). Zdecydowana większość absolwentów Wydziału Biologiczno – Chemicznego UwB (87%) pozostaje zatrudniona. Zdecydowana większość badanych (71%) deklaruje, że ich praca jest zgodna z profilem studiów, na których się kształcili. Dokładnie 1/4 badanych absolwentów Wydziału Biologiczno – Chemicznego UwB wykorzystuje umiejętności nabyte podczas studiów w pracy zawodowej. Prawie 1/3 respondentów nie używa kompetencji nabytych podczas kształcenia w miejscu zatrudnienia. Prawie połowa absolwentów pozytywnie wspomina czas praktyk. Dokładnie 1/4 ankietowanych nie jest zadowolona z tego czasu. Połowa ankietowanych nie ma jednoznacznej opinii na temat tego, czy ukończone studia przygotowały ich pod względem praktycznym do wykonywania zawodu. Nieco mniej niż 30% jest zadowolona z kształcenia na studiach pod względem

praktyczności ich zastosowania w pracy. Prawie połowa ankietyowanych jest zdania, że ich studia przygotowały ich pod względem teoretycznym do wykonywania zawodu. Tylko ok. 10% ma inną opinię. Zdecydowana większość, bo prawie 70% absolwentów jest zdania, że ukończone studia pomogły w rozwinięciu umiejętności specjalistycznych związanych z kierunkiem studiów. Nieco mniej niż 30% jest zdania, że ukończone studia pomogły im w rozwinięciu języków obcych. Ponad 40% badanych ma na ten temat inne zdanie. Ponad połowa badanych (56%) jest zdania, że ukończone studia pomogły im w rozwinięciu umiejętności interpersonalnych. Tylko prawie 1/3 respondentów posiada inną opinię w tej sprawie. Większość badanych (20) nie angażowała się w żadną działalność studencką podczas studiów. Osoby, które jednak zdecydowały się wziąć udział w różnych przedsięwzięciach najczęściej wybierali koła naukowe (7) lub organizacje pozarządowe (4). Zdecydowana większość (66%) absolwentów Wydziału Biologiczno – Chemicznego UwB jest zdania, że ukończone studia spełniły ich oczekiwania. Mniej więcej połowa ankietyowanych wybrałaby ponownie ofertę Uniwersytetu w Białymstoku, aby zdobyć potrzebne wykształcenie i umiejętności.

Tylko 24% ankietyowanych absolwentów kierunku Biologia stwierdziło, że wykorzystuje umiejętności nabyte podczas studiów w pracy zawodowej, 36% stwierdziło, że nie wykorzystuje w swojej pracy umiejętności nabytych podczas studiów. 26% badanych stwierdziło, że ukończone studia przygotowały ich pod względem praktycznym do wykonywania zawodu. 42% badanych stwierdziło, że ukończone studia przygotowały ich pod względem teoretycznym do wykonywania zawodu. 74% ankietyowanych stwierdziło ukończone studia pomogły im w rozwinięciu umiejętności specjalistycznych. Ankietyowani dość dobrze oceniają rozwój umiejętności interpersonalnych podczas studiów - 42% stwierdziło, że ukończone studia w dużym stopniu pomogły im w rozwinięciu umiejętności interpersonalnych.

Wydział Biologii Studia doktoranckie w zakresie biologii

I. Ocena programu studiów i warunków studiowania

Kwestionariusz ankiety oceny studiów doktoranckich w roku akademickim 2019/2020 r. wypełniło 6 osób (38%) spośród 16 doktorantów studiów doktoranckich w zakresie biologii prowadzonych na Wydziale Biologii UwB. Ankiety rozesłano mailowo na adresy doktorantów, zwrot ankiet mimo ponaglań nie był satysfakcjonujący. Za pomocą kwestionariusza ankiety zebrano opinie doktorantów na temat programu studiów doktoranckich i warunków studiowania, praktyk oraz systemu stypendialnego.

Podobnie jak w ubiegłym roku wszyscy ankietyowani (100%) byli całkowicie i w dużym stopniu zadowoleni ze studiów doktoranckich. Wszyscy ankietyowani (100%) pozytywnie (w 2019 r. 92%) ocenili dostępne informacje dotyczące studiów doktoranckich na stronie internetowej Wydziału. Zdecydowanie dla wszystkich ankietyowanych (100%) przejrzyste są kryteria rekrutacji. Ankietyowani (75%), niżej w porównaniu do ubiegłego roku (100%) ocenili dostępność czasopism naukowych, wyżej (75%) ocenili dostęp do specjalistycznego oprogramowania (w ubiegłym roku 54%). Niżej (50%) ocenili także całkowitą dostępność aparatury (w ubiegłym roku 69%). Podobnie niżej niż w roku 2018/2019 (92%), oceniono listę obowiązkowych seminariów i zajęć monograficznych do wyboru (75%). Zdaniem 100% ankietyowanych pracownicy Dziekanatu należycie wywiązywali się ze swoich zadań związanych ze studiami doktoranckimi.

80% ankietyowanych (w ubiegłym roku 77%) jest zdania, że program studiów gwarantuje osiągnięcie założonych efektów kształcenia, 20% ankietyowanych nie miało zdania w tej sprawie. 80% ankietyowanych stwierdziło, że w małym stopniu obowiązkowe zajęcia prowadzone w ramach studiów doktoranckich były pomocne w realizacji pracy doktorskiej, w ubiegłym roku tak uważało 46% doktorantów a 20% określiło, że zdecydowanie nie były pomocne w realizacji pracy doktorskiej. Wszyscy ankietyowani (100%) stwierdzili, że spotkania z opiekunem naukowym/ promotorem były przydatne dla postępów w pracy naukowej i 100% ankietyowanych wyraziło opinię, że opiekun naukowy wykazywał należyte zainteresowanie postępami w pracy doktorskiej i motywował do pracy naukowej (w ubiegłym roku 92%). Podobnie jak w ubiegłym roku, wszyscy ankietyowani (100%) stwierdzili, że zdecydowanie i w dużym stopniu mieli możliwość planowania i realizacji badań w ramach realizowanego tematu pracy doktorskiej. Także wszyscy badani (100%) ocenili, że kierownik studiów doktoranckich całkowicie wywiązywał się ze swoich zadań. Większość ankietyowanych (75%) stwierdziła, że doktoranci mogą uczestniczyć w prowadzonych na Wydziale kursach specjalistycznych, poza tym 75% badanych chciałoby, aby uczelnia oferowała doktorantom kursy w formie e-learningowej (przez Internet) jako alternatywę. 75% ankietyowanych widzi potrzebę wprowadzenia zmian w programie kształcenia na studiach doktoranckich. W porównaniu do poprzedniego roku (69%), nieznacznie zwiększyła się liczba ankietyowanych (75%), która jest za wprowadzeniem zmian w sposobie organizacji studiów doktoranckich. Proponowane przez ankietyowanych (w pojedynczych wypowiedziach) zmiany dotyczą:

- zorganizowania kursu pisania i publikowania w języku angielskim (od niuansów językowych do mechanizmu wysłania pracy do redakcji i korespondencji z recenzentami);
- wprowadzenia zajęć praktycznych ze statystyki;

- zwiększyć tematykę ekologii populacji kręgowców;
- zwiększenia liczby godzin zajęć (np. wykłady i inne), odbywanych online.

W ankiecie pytano doktorantów o finansowanie badań. Więcej niż w ubiegłorocznych badaniach, bo 50% ankietowanych aplikowało o finansowanie badań prowadzonych w ramach pracy doktorskiej z funduszy innych (np. grant NCN, NCBiR) niż uczelniane. Natomiast 80% (w 2019 r. 54%) aplikowało o finansowanie badań z funduszy dostępnych na Uniwersytecie w Białymstoku i otrzymało je 50% ankietowanych. 25% doktorantów dobrze oceniło dofinansowanie ze strony Uczelni swojego udziału w konferencjach naukowych (w ubiegłym roku 30%), 50% nie miało w tej sprawie wyrobionego zdania, a 25% źle ocenia dofinansowanie uczelni.

Możliwość udziału w konferencjach naukowych organizowanych na Uczelni bardzo dobrze i dobrze ocenia 50% ankietowanych (w 2018/2019 r. - 46%), 50% ankietowanych nie miało w tej sprawie wyrobionego zdania.

II. Ocena praktyk

W roku 2019/2020 tylko jedna osoba spośród ankietowanych samodzielnie prowadziła zajęcia dydaktyczne w toku studiów doktoranckich i nie miała z tym żadnych problemów.

III. System stypendialny

Doktorantom znane były kryteria przyznawania stypendiów socjalnych (100%), doktoranckich (100%), dla najlepszych doktorantów (100%), zapomogi (50%), stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych (90%), oraz kryteria zwiększenia stypendium doktoranckiego z dotacji projakościowej (100%).

Zmieniła się w porównaniu do ubiegłego roku liczba ankietowanych otrzymująca pomoc materialną. Doktoranci w toku studiów doktoranckich otrzymywali następujące stypendia: dla najlepszych doktorantów - 50% (w roku 2018/2019 otrzymywało 20%); doktoranckie -100% (w roku 2018/2019 – 40%); zwiększenie stypendium doktoranckiego z dotacji projakościowej -80% (w ubiegłym roku 10%); socjalne 0% (w ubiegłym roku 20%). Środki na utrzymanie doktoranci uzyskali z pracy poza uczelnią w pełnym wymiarze godzin (50%), z dochodów współmałżonka (25%), z prowadzenia działalności gospodarczej (25%). Mimo trudności z utrzymaniem i posiadając obecną wiedzę na temat studiów doktoranckich na Uniwersytecie w Białymstoku, 100% ankietowanych zdecydowałoby się ponownie podjąć studia doktoranckie (w 2019 r. 85%). Głównym powodem rozpoczęcia studiów doktoranckich było rozwijanie zainteresowań (100%), następnie zatrudnienie w szkolnictwie wyższym (75%) oraz w jednostkach naukowo-badawczych (100%), uzyskanie wsparcia finansowego w postaci stypendiów (25%).

Wnioski (rekomendacje dla WZJK):

Analizując ocenę programu i warunków studiowania przez uczestników studiów doktoranckich możemy stwierdzić, że zdecydowana większość jest zadowolona ze studiów. Jednocześnie również ankietowani widzą potrzebę przeprowadzenia zmian w programie kształcenia i w sposobie organizacji studiów tak, aby były bardziej pomocne w realizacji prac badawczych.

ZALECENIA WYDZIAŁOWEGO ZESPOŁU ds. JAKOŚCI KSZTAŁCENIA

- 1) Umożliwienie członkom WZJK uczestniczenia w spotkaniach Rady Konsultacyjnej z Radami Programowymi Kierunków Studiów.
- 2) Dalsze systematyczne monitorowanie zawartości stron internetowych Wydziału i w systemie USOS.
- 3) Zachowanie / utrzymanie mniejszych grup konwersatoryjnych i laboratoryjnych.
- 4) Dalsze zachęcanie studentów do korzystania z programów Erasmus+ i MOST.
- 5) Kontynuowanie spotkań studentów z przedstawicielami WZds.JK, w celu szczegółowego poznania opinii studentów o jakości kształcenia.
- 6) Utrzymanie wysokiego poziomu prowadzonych zajęć dydaktycznych, w tym online poprzez m.in. systematyczne hospitacje.
- 7) Zwrócenie uwagi na zwiększenie umiejętności praktycznych w czasie zajęć laboratoryjnych.
- 8) Konieczność usprawnienia systemu planowania zajęć.
- 9) Zwiększenie mobilności pracowników.
- 10) Zintensyfikowanie udziału zagranicznych wykładowców w procesie dydaktycznym.
- 11) Premiowanie najlepszych nauczycieli akademickich poprzez m.in. wprowadzenie nagrody/wyróżnienia dla najlepszych dydaktyków na Wydziale Biologii.
- 12) Aktywizacja i zachęcanie studentów do wypełniania ankiet oceny kadry dydaktycznej w USOSie".

- 13) Udoskonalenia kształcenia zdalnego poprzez zorganizowanie szkolenia dla pracowników dotyczącego wykorzystania platformy Blackboard w nauczaniu zdalnym w czasie rzeczywistym, nauczaniu e-learningowym i weryfikacji efektów uczenia się.